

Prvouka

Charakteristika predmetu

Prvouka vytvára vedomostný, spôsobilostný a postojový základ pre dva nadväzujúce predmety prírodovedu a vlastivedu. Vo vlastivednej oblasti sa zameriava na poznávanie reálneho spoločenského priestoru prostredníctvom oboznamovania sa s fungovaním služieb, samosprávy a geografického opisu krajiny. V prírodovednej oblasti poznávaním organizmov, neživého prostredia a ich vzájomných vzťahov oboznamuje žiakov s reálnym prírodným priestorom prostredníctvom skúmania fungovania vybraných prírodných javov.

ISCED 1 – primárne vzdelávanie	
Názov predmetu:	Prvouka
Ročník:	Prvý
Časová dotácia:	1 h týždenne/ 33 h ročne
Počet hodín v ŠVP:	1 h
Počet hodín v ŠkVP:	0 h
Vyučovací jazyk:	slovenský

Učebné osnovy

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre príslušný predmet.

KOMPETENCIE

Žiaci:

- rozvíjajú svoje predstavy o vybraných prírodných a spoločenských javoch,
- rozvíjajú svoje pozorovacie spôsobilosti tak, aby z bežne zažívaných situácií dokázali získať nové informácie a obohatiť si doterajšie poznanie,
- sú vedení k porovnávaniu predmetov a javov a k zoskupovaniu, triedeniu predmetov a javov podľa identifikovaných znakov,
- zovšeobecňujú na základe porovňovania,
- vytvárajú vlastný, argumentačne podložený úsudok,
- spolupracujú pri riešení jednoduchých skúmateľských aktivít, pričom súčasťou kooperácie je podieľanie sa na aktuálnom poznaní a jeho efektívnom využívaní pri tvorbe záveru (riešenia),
- argumentujú prostredníctvom vlastnej skúsenosti, t.j. rozvoj a odbornej diskusie k danej téme, ktorá je adekvátne z hľadiska veku primeranosti žiakov,
- rozlišujú vhodné a nevhodné správanie v triede aj mimo nej,
- uvedomujú si a rešpektujú rozdielnosť u ľudí (rozumejú, že existujú podobnosti a rozdiely medzi skupinami ľudí),
- vysvetľujú význam pravidiel a predpisov v živote,
- rozlišujú riziká spojených s každodenným životom a možnosťami úrazu (šport, rekreácia a i.),
- poznajú bezpečnosť v domácom prostredí, v škole i na ceste do školy a v mimoškolských aktivitách, - poznajú pravidlá správania sa v rizikových situáciách podľa vzoru (vedia ako a kde sa obrátiť o pomoc).

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Moje kráľovstvo (7 h)

Obsahový štandard	Výkonový štandard
☐ moja trieda, škola, bezpečnosť v škole, v triede, orientácia v priestore ☐ kde, tu, tam, vpravo, vľavo, hore, dolu,	Žiak na konci 1. ročníka základnej školy vie/dokáže: ☐ orientovať sa v budove školy (trieda, jedáleň, WC a iné

vpredu, vzadu ☐ škola, školský dvor, objekty v okolí školy, adresa školy, adresa môjho bydliska ☐ umývanie rúk, čistota tela, návšteva a správanie sa u lekára, v lekárni ☐ funkcia členov rodiny, prejav úcty k rodičom, starým rodičom a jednotlivým členom rodiny	☐ definovať pravidlá bezpečnosti pri návšteve školy ☐ pomenovať významné orientačné body v blízkosti školy (budovy a i.) ☐ povedať zjednodušenú adresu školy a adresu svojho bydliska ☐ čo škodí ☐ určiť členov rodiny vo vzťahu
--	--

Kráľovstvo života (3 h)

Obsahový štandard	Výkonový štandard
☐ zmysly: zrak, sluch, hmat, čuch, chuť, poruchy zraku ☒ zdravie, hygiena, zdravý životný štýl	Žiak na konci 1. ročníka základnej školy vie/dokáže: ☐ identifikovať päť základných zmyslov človeka a im prislúchajúce zmyslové orgány, ☐ vysvetliť význam zmyslových orgánov pre život človeka, ☐ vysvetliť zásady starostlivosti o zrak a sluch, ☐ vytvoriť závery o funkcii ušnice pri zachytávaní zvuku, ☐ že orgány hmatu sú rozmiestnené po celom tele v koži a sú zodpovedné za jej citlivosť. ☒ vedieť rozprávať o zásadách starostlivosti o zdravie a príčinách ochorenia ☒ vedieť vymenovať hygienické potreby, vedieť rozprávať o dôležitosti starostlivosti o vlastné telo ako súčasť zdravého životného štýlu

Kráľovstvo sveta (10 h)

Obsahový štandard	Výkonový štandard
☐ dni v týždni, začiatok, koniec, predtým, včera, dnes, potom, zajtra ☒ životné prejavy organizmov: pohyb, rast, príjem potravy, dýchanie, ☐ rozmnožovanie ☐ vodné zdroje (potok, rieka, jazero, more, podzemná voda), význam	Žiak na konci 1. ročníka základnej školy vie/dokáže: ☒ rozlíšiť pojmy predtým, včera, dnes ☐ identifikovať dni v týždni, vysvetliť rozdiel medzi živými a neživými súčasťami prírody, ☐ triediť na základe znakov,

<p>☐ vody pre život</p> <p>☐ svetelné zdroje, tiene, priesvitný, priehľadný, ☐ nepriesvitný materiál</p> <p>☐ meranie času, presýpacie hodiny, kyvadlo</p>	<p>identifikovaných vlastným pozorovaním, prírodné objekty na živé, neživé a odumreté,</p> <p>☐ vysvetliť, na čo všetko používa človek vodu a čo by sa stalo, ak by jej mal nedostatok,</p> <p>☐ vysvetliť, aký význam má voda v pôde a ako sa to týka človeka,</p> <p>☐ že voda sa vyskytuje v rôznych formách (niektoré vymenuje, napr. ľad, vodná para, sneh, dážď, námraza, rosa),</p> <p>☐ vymenovať tri typy vodných zdrojov,</p> <p>☐ na základe skúmania vytvoriť závery o priesvitnosti a priehľadnosti rôznych materiálov (prostredí), že hlavným zdrojom svetla je Slnko,</p> <p>☐ vysvetliť, kedy sa vytvára a kedy sa nevytvára tieň, kedy sa vytvára dlhší tieň a kedy sa vytvára kratší tieň, kedy sa vytvára viac tieňov,</p> <p>☐ vymenovať ďalšie zdroje svetla: plameň, blesk, žiarovka a iné elektrické zariadenia, ktoré vytvára človek,</p> <p>☐ navrhnúť vlastný spôsob merania časového úseku,</p> <p>☐ zostrojiť presýpacie hodiny,</p> <p>☐ vysvetliť vzťah rýchlosti presypania presýpacích hodín a niektorých vlastností presýpanej látky na základe pozorovania presýpacích hodín,</p> <p>☐ zostrojiť kyvadlo,</p> <p>☐ vysvetliť vzťah rýchlosti kmitania kyvadla a niektorých vlastností kyvadla na základe pozorovania kyvadla.</p>
--	---

Kráľovstvo živočíchov (5 h)

<p>Obsahový štandard</p>	<p>Výkonový štandard</p>
---------------------------------	---------------------------------

<ul style="list-style-type: none"> ☐ životné prejavy živočíchov ☐ suchozemské a vodné živočíchy ☐ dravec, korisť ☐ končatiny 	<p>Žiak na konci 1. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ uviesť tri spoločné a tri rozličné znaky, ktorými sa živočíchy a rastliny vzájomne podobajú, ☐ vysvetliť, ako sú živočíchy tvarom tela a spôsobom života prispôbené prostrediu, v ktorom žijú (ako príklad použije: mačka domáca, dážďovka zemná, krt obyčajný, lastovička obyčajná, kapor obyčajný, voš detská), ☐ na príkladoch uviesť rozdiely medzi suchozemskými a vodnými živočíchmi, ☐ že živočíchy získavajú potravu rôznym spôsobom, ☐ vysvetliť vzťah dravec a korisť, ☐ vysvetliť význam maskovania živočíchov v prostredí, ☐ identifikovať časť tela, ktorá zabezpečuje živočíchom pohyb, ☐ triediť živočíchy podľa toho, čím a ako sa pohybujú a tieto informácie dať do súvislosti s tým, kde a ako živočíchy žijú.
--	---

Kráľovstvo rastlín (8 h)

Obsahový štandard	Výkonový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ☐ základné časti rastlín: koreň, stonka, list, kvet, plod ☐ byliny, kry, stromy ☐ životné prejavy rastlín – rast, vývin, rozmnožovanie 	<p>Žiak na konci 1. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ rozpoznať základné časti rastlín, ☐ identifikovať základné časti rastlín (přhl'ava dvojdomá, púpava lekárska, rebríček obyčajný, kapsička pastierska, ruža šípová, pagaštan konský¹), ☐ identifikovať päť podobností a päť odlišností v tvaroch, veľkosti, farbe základných častí rôznych rastlín, ☐ na základe vlastného pozorovania triediť rastliny na byliny, kry a stromy, ☐ deliť rastliny podľa tvaru listov na listnaté a ihličnaté, ☐ opísať funkcie jednotlivých častí rastlín (napríklad: koreňom rastlina čerpá z pôdy vodu a živiny), ☐ vysvetliť princíp opeľovania,

	☐ že plod je časť rastliny, ktorá vzniká z kvetu, ☐ že plody obsahujú semená, z ktorých vyrastú nové rastliny.
--	---

UČEBNÉ ZDROJE

- učebnice
- internet, odborná literatúra
- vlastné materiály

HODNOTENIE PREDMETU

Pri hodnotení žiakov v prvom ročníku vychádzame z Metodického pokynov č.7/2009-R z 28.apríľa 2009 na hodnotenie žiakov základnej školy.

Žiaci sú hodnotení stupnicou známok 1 – 5.

Percentuálne hodnotenie:

100% - 90% = 1

89% - 75% = 2

74% - 50% = 3

49% - 25% = 4

24% - 0% = 5